

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. декана юридичного факультету

Валентина СЛОМА

«29»

2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРКОВ

«29»

2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІІЮТ

Святослав НІТЦІЙ

«29»

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

“ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ”

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність — 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Освітньо-професійна програма – Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Кафедра безпеки та правоохоронної діяльності

Форма навчання/факультет	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	Тре нінг	СРС	Разом	Екз./залік
Денна	2	3	32	14	3	6	65	120	Екзамен, 3
Заочна	2	3,4	8	4	-	-	108	120	Екзамен, 4

Тернопіль - ЗУНУ
2025

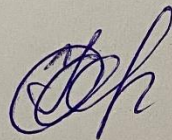
29.08.2025
[Signature]

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону спеціальності 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності), освітньо-професійної програми Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності), затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол №11 від 26.06.2024 р.

Робочу програму склав професор кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, професор, д.е.н. Олександра ВАСИЛЬЧИШИН.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, протокол № 1 від 26.08.2025 р.

В.о. завідувача кафедри

Юлія МУРАВСЬКА

Гарант ОП

Василь ОМЕЛЬЧУК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “Сучасні інформаційні технології”

1. Опис дисципліни “ Економічна безпека держави ”

Дисципліна — Економічна безпека держави	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	Нормативна дисципліна циклу загальної підготовки, мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність: 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) КЗ Національна безпека	Рік підготовки: денна – 2 заочна – 2 Семестр: денна – 3 заочна – 3,4
Кількість змістовних модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: Денна – 32 год. Заочна – 8 год. Практичні заняття: Денна – 14 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин – 120		Самостійна робота Денна – 65 год. Заочна – 108 год. Тренінг Денна – 6 год. ІРС – 3 год.
Тижневих годин: 10 год. з них аудиторних – 5 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання дисципліни

“ Економічна безпека держави ”

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни "Економічна безпека держави" є формування у студентів спеціальності Національна безпека теоретичних знань і практичних навичок щодо належного забезпечення економічної безпеки держави як складової національної безпеки через виявлення зовнішніх та внутрішніх загроз, вживаючи заходи зменшення їх рівня чи повної нейтралізації, для забезпечення національної безпеки держави на належному рівні..

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни " Економічна безпека держави " є формування у студентів спеціальності Національна безпека компетентностей щодо набуття знань та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності у сфері забезпечення національної безпеки.

Теоретична та практична підготовка фахівців з питань національної безпеки здійснюється згідно наступних питань:

- поняття сфери системи економічної безпеки держави як складової національної безпеки;
- характеристики та індикатори внутрішніх складових економічної безпеки держави;
- характеристики та індикатори зовнішньоекономічної безпеки як складової національної безпеки держави;
- механізм забезпечення економічної безпеки держави;
- загальнодержавне забезпечення економічної безпеки;
- недержавні суб'єкти забезпечення економічної безпеки держави;
- кримінологічне визначення поняття та ознак економічної злочинності;
- види державного і недержавного контролю для запобігання економічній злочинності;
- адміністративно-правова відповідальність за корупційні діяння, заходи протидії;
- поняття, структура, складові та методи оцінювання обсягів тіньової економіки як загрози національній безпеці держави;
- поняття конкуренції та недобросовісної конкуренції у сфері економічної безпеки держави, кримінальна відповідальність за шпигунство.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

ЗКЗ. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Успішне засвоєння студентами матеріалу навчального курсу передбачає наявності базових знань з правознавства та економіки.

2.5. Результати навчання

РНЗ. Знати закономірності формування, розвитку та функціонування системи національної безпеки.

РН11. Демонструвати навички професійного використання інформації щодо аналізу діяльності конкретних безпекових інститутів.

3. Програма навчальної дисципліни “Економічна безпека держави”

Змістовний модуль 1. Основи системи економічної безпеки

ТЕМА 1. Система економічної безпеки.

Основні поняття у сфері системи економічної безпеки держави. Суб'єкти гарантування національної безпеки держави. Загальнодержавне забезпечення економічної безпеки. Недержавні суб'єкти забезпечення економічної безпеки держави. Механізм забезпечення економічної безпеки держави

ТЕМА 2. Внутрішні складові економічної безпеки держави.

Сировинно-ресурсна безпека держави. Енергетична безпека. Фінансова безпека. Воєнно-економічна безпека. Продовольча безпека. Соціально-демографічна безпека. Екологічна безпека.

ТЕМА 3. Моніторинг загроз економічної безпеки України.

Поняття та інструменти моніторингу загроз економічної безпеки України. Індикатори економічної безпеки держави. Національні інтереси та ідентифікація загроз економічній безпеці України.

ТЕМА 4. Зовнішньоекономічна безпека.

Поняття зовнішньоекономічної безпеки України. Членство України у міжнародних організаціях. Експортна безпека України. Імпортна безпека України.

Особливі загрози безпеці України у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Змістовний модуль 2. Економічні злочини як загроза економічній безпеці держави

ТЕМА 5. Економічні злочини як загроза економічній безпеці держави.

Кримінологічне визначення поняття та ознак економічної злочинності.

Нелегальний ринок як сфера економічних злочинів. Відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом. Запобігання “відмиванню” грошей. Політика “знай свого клієнта”. Програма внутрішньої відповідності. Офшорні юрисдикції. Види державного і недержавного контролю для запобігання економічній злочинності.

ТЕМА 6. Корупція як загроза економічній безпеці держави.

Визначення поняття “корупція”. Вплив корупції на українське суспільство і державу. Корупційні злочини і корупційна злочинність. Адміністративно-правова відповідальність за корупційні діяння. Заходи протидії корупції.

ТЕМА 7. Тіньова економіка як загроза економічній безпеці.

Поняття “тіньової економіки”. Причини глобалізації тіньових відносин в Україні. Поняття, структура та методи оцінювання обсягів тіньової економіки в наукових розробках.

ТЕМА 8. Недобросовісна конкуренція як загроза економічній безпеці держави.

Поняття конкуренції та недобросовісної конкуренції у сфері економічної безпеки держави. Бенчмаркінг – загроза підприємництву як суб'єкту національних інтересів держави.

Тренінг з аналізу загроз економічній безпеці для прийняття рішень належного забезпечення економічної безпеки як складової національної безпеки.

4.

Структура залікового кредиту дисципліни “ Економічна безпека держави ”

денна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Прак-тичні заняття	Само-стійна робота	Індиві-дуальна робота	Тренінг	Контро-льні заходи
Змістовий модуль 1. Основи системи економічної безпеки						
Тема 1. Система економічної безпеки	4	2	8	1	3	Тести, опитування
Тема 2. Внутрішні складові економічної безпеки держави	4	2	8			Тести, опитування
Тема 3. Моніторинг загроз економічної безпеки України	4	2	8			Тести, опитування
Тема 4. Зовнішньоекономічна безпека	4	2	8			Опитування, модуль 1
Змістовний модуль 2. Економічні злочини як загроза економічній безпеці держави						
Тема 5. Економічні злочини як загроза економічної безпеки держави	4	2	8	2	3	Тести, опитування
Тема 6. Корупція як загроза економічній безпеці держави	4	2	8			Тести, опитування
Тема 7. Тіньова економіка як загроза економічній безпеці	4	1	8			Тести, опитування
Тема 8. Недобросовісна конкуренція як загроза економічній безпеці держави	4	1	9			Опитування, модуль 2
Разом	32	14	65	2	6	

заочна форма навчання

	Кількість годин			
	Лекції	Прак-тичні заняття	Само-стійна робота	Індиві-дуальна робота
Змістовий модуль 1. Основи системи економічної безпеки				
Тема 1. Система економічної безпеки	2	2	14	-
Тема 2. Внутрішні складові економічної безпеки держави			14	-
Тема 3. Моніторинг загроз економічної безпеки України	2		14	-
Тема 4. Зовнішньоекономічна безпека			12	-
Змістовний модуль 2. Економічні злочини як загроза економічній безпеці держави				
Тема 5. Економічні злочини як загроза економічної безпеки держави	2	2	14	-
Тема 6. Корупція як загроза економічній безпеці держави			14	-
Тема 7. Тіньова економіка як загроза економічній безпеці	2		14	-
Тема 8. Недобросовісна конкуренція як загроза економічній безпеці держави			12	-
Разом	8		4	108

5.

**Тематика практичних занять
“ Економічна безпека держави ”**

Змістовний модуль 1. Основи системи економічної безпеки

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. Система економічної безпеки.

Мета: засвоїти основні поняття систем економічної безпеки

1. Основні поняття у сфері системи економічної безпеки держави.
2. Суб'єкти гарантування національної безпеки держави.
3. Загальнодержавне забезпечення економічної безпеки.
4. Недержавні суб'єкти забезпечення економічної безпеки держави.
5. Механізм забезпечення економічної безпеки держави.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. Внутрішні складові економічної безпеки держави.

Мета: вивчити особливості внутрішніх складових економічної безпеки держави

1. Сировинно-ресурсна безпека держави.
2. Енергетична безпека. Фінансова безпека.
3. Воєнно-економічна безпека.
4. Продовольча безпека.
5. Соціально-демографічна безпека.
6. Екологічна безпека.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3. Моніторинг загроз економічної безпеки України.

Мета: опанувати інструменти моніторингу загроз економічної безпеки України

1. Поняття та інструменти моніторингу загроз економічної безпеки України.
2. Індикатори економічної безпеки держави.
3. Національні інтереси та ідентифікація загроз економічній безпеці України.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4. Зовнішньоекономічна безпека.

Мета: вивчити специфіку забезпечення зовнішньоекономічної безпеки

1. Поняття зовнішньоекономічної безпеки України.
2. Членство України у міжнародних організаціях.
3. Експортна безпека України.
4. Імпортна безпека України.
5. Особливі загрози безпеці України у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Змістовний модуль 2. Економічні злочини як загроза економічній безпеці держави

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5. Економічні злочини як загроза економічній безпеці держави

Мета: ознайомитися з особливостями економічних злочинів як загроз економічній безпеці держави

1. Кримінологічне визначення поняття та ознак економічної злочинності.
2. Нелегальний ринок як сфера економічних злочинів.

3. Відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом.
4. Запобігання “відмиванню” грошей.
5. Політика “знай свого клієнта”.
6. Програма внутрішньої відповідності.
7. Офшорні юрисдикції.
8. Види державного і недержавного контролю для запобігання економічній злочинності.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6. Корупція як загроза економічній безпеці держави

Мета: вивчити специфіку корупції як загрозу економічній безпеці держави

1. Визначення поняття “корупція”.
2. Вплив корупції на українське суспільство і державу.
3. Корупційні злочини і корупційна злочинність.
4. Адміністративно-правова відповідальність за корупційні діяння.
5. Заходи протидії корупції.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7. Тіньова економіка як загроза економічній безпеці

Мета: набуття практичних навичок роботи з дослідження тіньової економіки

1. Поняття “тіньової економіки”.
2. Причини глобалізації тіньових відносин в Україні.
3. Поняття, структура та методи оцінювання обсягів тіньової економіки в наукових розробках.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8. Недобросовісна конкуренція як загроза економічній безпеці держави.

Мета: вивчити практичні аспекти наслідкам недобросовісної конкуренції

1. Поняття конкуренції та недобросовісної конкуренції у сфері економічної безпеки держави.
2. Бенчмаркінг – загроза підприємництву як суб’єкту національних інтересів держави.

6. Самостійна робота

Метою виконання самостійної роботи є поглиблене вивчення забезпеченні економічної безпеки держави та застосування його в системі національної безпеки України.

Виконання самостійної роботи необхідно починати з вивчення відповідних розділів підручників, навчальних посібників, наукових джерел тощо, що наведені у переліку рекомендованої літератури, а також додаткової літератури і практичних матеріалів, які студент повинен знайти і опрацювати самостійно.

Завдання:

1. Проаналізуйте моніторинг економічної безпеки у виявленні, попередженні та протидії обраній загрозі. Наведіть приклади застосування конкретних інструментів.

2. Підготуйте комплексний аналітичний звіт, який має містити аналіз зібраних даних, висновки та рекомендації щодо вдосконалення системи протидії обраній складовій економічної безпеки України.

Очікувані результати:

- Поглиблене розуміння специфіки обраної складової та її вплив на економічну безпеку України.
- Набуття практичних навичок збору, аналізу та візуалізації даних з використанням сучасних інформаційних технологій.
- Розвиток аналітичного мислення та вміння формулювати обґрунтовані висновки і рекомендації в сфері економічної безпеки держави.
- Вдосконалення навичок підготовки аналітичних звітів з питань економічної безпеки держави.

7. Тренінг з дисципліни

Метою проведення тренінгу є формування та розвиток практичних навичок роботи з відкритими джерелами інформації та аналітичними методами в контексті національної безпеки.

Тренінг проводиться у формі індивідуального дослідження та аналізу потенційної загрози економічної безпеки як складової національної безпеки України.

Завдання тренінгу:

1. Кожен студент отримує індивідуальне завдання - дослідити конкретну потенційну загрозу однієї із складових економічної безпеки України (наприклад, виробничу, продуктову, фінансову тощо).
2. Використовуючи відкриті джерела інформації (пошукові системи, соціальні мережі, відкриті бази даних, новинні ресурси тощо), зібрати максимальну кількість доступної інформації про об'єкт дослідження.
3. Провести аналіз зібраних даних, виявити зв'язки, закономірності та потенційні ризики для економічної безпеки.
4. Створити схему зв'язків об'єкта дослідження, використовуючи будь-які доступні інструменти (наприклад, MS PowerPoint, draw.io, або навіть намалювати від руки).
5. Підготувати аналітичну записку (до 5 сторінок) з оцінкою рівня загрози та рекомендаціями щодо подальших дій.

За результатами тренінгу проводиться загальне обговорення, де кожен студент коротко представляє свої результати, а викладач надає зворотній зв'язок та рекомендації щодо вдосконалення навичок аналітичної роботи в контексті забезпечення економічної безпеки держави.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

В процесі вивчення дисципліни «Економічна безпека держави» рівень використовуються методи оцінювання навчальної роботи студента:

– поточне тестування та опитування;

- підсумкове оцінювання по кожному змістовному модулю;
- оцінювання виконання тренінгу;
- оцінювання виконання самостійної роботи.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

В процесі вивчення дисципліни «Економічна безпека держави» рівень підготовки студентів оцінюється шляхом здачі іспиту. Іспит виставляється відповідно до затвердженої шкали:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
визначається як середнє арифметичне за теми 1-8	2 теоретичні питання по 30 балів та 20 тестів по 2 бали кожен	визначається як середнє арифметичне за теми 9-13	2 теоретичні питання по 30 балів та 20 тестів по 2 бали кожен	відповідно до розписаних критеріїв	відповідно до розписаних критеріїв	2 теоретичні питання по 30 балів та 20 тестів по 2 бали кожен

1. ПОТОЧНЕ ОПИТУВАННЯ МОДУЛІВ 1 І 3 (по 10% кожен)

Критерії оцінювання поточного опитування:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом із системи економічної безпеки у сфері національної безпеки, вільно та аргументовано викладає особливості роботи із забезпеченням належного рівня складових економічної безпеки, глибоко розуміє питання внутрішніх та зовнішніх загроз, демонструє практичні навички роботи із застосування інструментів моніторингу внутрішніх та зовнішніх загроз економічній безпеці держави.

75–89 балів – достатньо повно володіє теоретичним матеріалом із забезпечення економічної безпеки у національній безпеці, але при викладанні окремих питань щодо роботи із інструментами моніторингу внутрішніх та зовнішніх загроз не вистачає достатньої глибини аргументації, допускаються несуттєві неточності в розумінні специфіки складових економічної безпеки держави.

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає основний зміст тем про економічну безпеку держави, але без глибокого аналізу практичних аспектів їх застосування, допускаючи суттєві неточності в розумінні застосування інструментів моніторингу внутрішніх та зовнішніх загроз економічної безпеки держави.

60–64 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом з основ економічної безпеки держави, фрагментарно викладає особливості роботи з різними складовими економічної безпеки, недостатньо розкриває зміст питань щодо забезпечення економічної безпеки держави.

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом з основ системи економічної безпеки у національній безпеці, не може пояснити принципи й значення складових економічної безпеки держави, не розуміє специфіки загроз та методів протидії їм.

2. МОДУЛЬНІ КОНТРОЛІ 1-2 (по 10% кожен)

Структура модульного контролю:

- **2 теоретичні питання** (по 30 балів кожне = 60 балів)
- **20 тестів** (по 2 бали = 40 балів)

Критерії оцінювання теоретичного питання (30 балів):

25–30 балів – демонструє комплексне розуміння системи економічної безпеки у системі національної безпеки, вільно оперує знаннями про інформаційні процеси при розслідуванні злочинів, аналізує особливості роботи з міжнародними організаціями, розуміє специфіку моніторингу внутрішніх та зовнішніх загроз та методи протидії, наводить конкретні приклади з практики забезпечення економічної безпеки держави.

15–24 балів – володіє основним теоретичним матеріалом про економічну безпеку у національній безпеці, але не завжди може встановити зв'язки між різними складовими її системами, недостатньо аналізує практичні аспекти застосування індикаторів рівня економічної безпеки, може мати прогалини в знаннях щодо особливостей міжнародного співробітництва.

5–14 балів – поверхнево викладає матеріал про систему економічної безпеки держави, плутає різні складові, не може пояснити наявності чи відсутності зовнішніх та внутрішніх загроз, має слабе розуміння ролі економічної безпеки в системі національної безпеки, не розуміє специфіки економічних злочинів.

1–4 балів – не володіє матеріалом про економічну безпеку у національній безпеці, не може назвати основні складові економічної безпеки, не розуміє їх значення в контексті забезпечення національної безпеки.

Критерії оцінювання тестів (40 балів):

2 бали – правильна відповідь на тест **0 балів** – неправильна відповідь

3. ТРЕНІНГ (5%)

Тренінг: Дослідження внутрішніх та зовнішніх загроз економічній безпеці держави

90–100 балів – демонструє високопрофесійні навички дослідження, ефективно використовує різноманітні відкриті джерела інформації, проводить глибокий аналіз зібраних даних з виявленням внутрішніх та зовнішніх загроз, створює інформативну та логічну схему зв'язків, підготовлює структуровану аналітичну записку з обґрунтованими висновками та практичними рекомендаціями.

75–89 балів – ефективно проводить дослідження з використанням релевантних джерел, демонструє хороші аналітичні навички, створює якісну схему зв'язків, підготовлює добру аналітичну записку з незначними недоліками в структурі або обґрунтуванні висновків.

65–74 бали – базово використовує методології, аналіз даних поверхневий, схема зв'язків стандартна без креативних елементів, аналітична записка має прийнятну якість, але відсутні глибокі аналітичні висновки.

60–64 бали – слабко використовує можливості джерел, аналіз зібраних даних неглибокий, схема зв'язків примітивна, аналітична записка низької якості з нереалістичними рекомендаціями.

1–59 балів – не вміє ефективно працювати з джерелами інформації, не може провести аналіз зібраних даних, не здатен створити логічну схему зв'язків, не може підготувати якісну аналітичну записку.

4. САМОСТІЙНА РОБОТА (15%)

Завдання: Аналіз внутрішніх та зовнішніх загроз економічній безпеці України

90–100 балів – створює високоякісне комплексне дослідження обраної загрози, ефективно збирає та аналізує статистичні дані, проводить професійне дослідження з використанням різноманітних джерел, всебічно аналізує нормативно-правову базу, демонструє глибоке розуміння протидії загрозам, підготовлює структурований аналітичний звіт з обґрунтованими висновками та практичними рекомендаціями.

75–89 балів – підготовлює якісне дослідження з належним рівнем аналізу, використовує релевантні джерела та методи збору інформації, демонструє хороші аналітичні навички, може мати незначні недоліки в окремих компонентах дослідження або оформленні звіту.

60–74 балів – створює базове дослідження з поверхневим аналізом, обмежено використовує статистичні дані, аналіз нормативної бази недостатній, є суттєві недоліки в структурі звіту та обґрунтуванні висновків.

1–59 балів – не може створити якісне дослідження інформаційних загроз, неефективно використовує доступні джерела та методи, слабкі аналітичні навички, звіт не відповідає академічним стандартам, відсутні обґрунтовані висновки та рекомендації.

5. ЕКЗАМЕН (40%)

Структура екзаменаційного білета:

- **2 теоретичні питання** (по 30 балів = 60 балів)
- **20 тестів** (по 2 бали = 40 балів)

Критерії оцінювання теоретичного питання (30 балів):

25–30 балів – демонструє системні знання з усіх аспектів системи економічної безпеки у національній безпеці, самостійно та правильно аналізує комплексні питання економічної безпеки держави, розуміє принципи роботи з криміналістично значущою інформацією, аналізує сучасні тенденції розвитку внутрішніх та зовнішніх загроз, пропонує обґрунтовані рішення з урахуванням міжнародного досвіду.

15–24 балів – володіє основним матеріалом, але недостатньо глибоко аналізує практичні аспекти застосування технологій у сфері безпеки, може мати прогалини в знаннях окремих систем або принципів їх функціонування, не завжди може встановити зв'язки між різними складовими економічної безпеки.

5–14 балів – поверхнево володіє матеріалом, плутає різні інформаційні системи та технології, не може пояснити принципи забезпечення економічної безпеки, має слабе розуміння системи економічної безпеки, не розуміє специфіки міжнародного співробітництва в цій сфері.

1–4 балів – не володіє базовими знаннями з дисципліни, не може назвати складових економічної безпеки, не розуміє принципів роботи з моніторингом загроз та методів забезпечення економічної безпеки.

Критерії оцінювання тестів (40 балів):

2 бали – правильна відповідь на тест **0 балів** – неправильна відповідь

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Технічне забезпечення: мультимедійний проєктор, ноутбук, проєкційний екран	1-13
2	Базове програмне забезпечення: ОС Windows. Стандартне програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office (Word, Excel, PowerPoint, Microsoft Visio). Телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Viber тощо).	1-13
3	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності).	1-13
4	Комунікаційне програмне забезпечення Zoom для проведення занять в режимі on-line (за необхідності).	1-13

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативні акти:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР : URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про національну безпеку держави. Закон України від 21.06.2018 №2469-VIII URL: (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>)
3. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
4. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 року N 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14>
5. Про правовий режим воєнного стану. Закон України від 12 травня 2015 №389-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>
6. Про Національний банк України. Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
7. Про банки та банківську діяльність. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
8. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг. Закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>
9. Про страхування: Закон України від 18 листопада 2021 року № 1909-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
10. Про кредитні спілки: Закон України від 14 липня 2023 року № 3254-IX URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3254-20#Text>

11. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

12. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>

13. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23 лютого 2012 року № 4452-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>

14. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17 лютого 2022 року № 2073-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>

15. Про фінансову реструктуризацію: Закон України від 14 червня 2016 року № 1414-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-19#Text>

16. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n1482>

17. Про фонд державного майна: Закон України від 09.12.2011 р. № 4107-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4107-17#Text>

18. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: 19. Закон України від 9 січня 2025 року № 4196-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text>

Кодекс України з процедури банкрутства: Кодекс України від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19/conv#n1760>

Основна література

1. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави: навч. посібник. Львів, 2020. 356 с.

2. Резворович К. О., Юнін О.С., Круглова О.О., Фінансово-економічна безпека. Теоретико-правові аспекти. Навчальний посібник. – Дніпро. Видавець Біла К.О. – 2019. – 195 с.

3. Васильчишин О.Б. Фінансова безпека банківської системи України: філософські детермінанти : моногр. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 358 с.

4. Варналій З. С. Економічна безпекологія: сутність, особливості України в добу сучасних викликів та загроз : монографія. К.: Знання України, 2025. 358 с

5. Індекс Економічної Безпеки України 2024. URL: <https://www.libertyinstitute.org/index/ekonomichna-bezpeka>

6. Економічна безпека України в умовах довготривалої війни. URL: <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/ekonomichna-bezpeka-ukrayiny-v-umovakh-dovhotryvalo-y-viyny>

7. Економічна безпека держави: навчально-методичний посібник / Живко З.Б., Черевко О.В., Копитко М.І., Зачосова Н.В., Живко М.О., Серeda В.В., Занора В.О., Бісєвець А.В.; за ред. Живко З.Б. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 240 с.

8.. Вінічук М.В., Наконечна Н.В. Економічна безпека держави: соціально-економічний вимір: Навчальний посібник / М.В. Вінічук, Н.В. Наконечна. – Львів, Ліга-Прес: 2017. – 322 с.

9. Іванова Н.С. Економічна безпека: навч. посібник. / укл. Н.С. Іванова / Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. маркетингу, менеджменту та публ. адміністрування. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 139 с.

Допоміжна література

1. Васильчишин О.Б., Бабкова Т.В. Фінансова безпека держави в умовах воєнного стану. Модерні фінанси: глобальні виклики і сучасні тренди. Монографія за ред. Крисоватого А.І., Тернопіль, ЗУНУ. 2024. — с. 715.
2. Vasylchyshyn O., Storozhenko L., Babkova T., Kuchmenko V., Kovalchuk V. The influence of social network on the system of public administration, law and order, and the judicial system. *Journal of Law and Sustainable Development*. Vol. 11 No. 11 (2023): P. 1-25. URL: <https://ojs.journalsdg.org/jlss/article/view/2027>
3. Vasylchyshyn O., Harkava V., Sheremet O., Sydorovych O., Bednik I., Paziuk A. Financial crimes in the context national economic security. *AD ALTA: Journal Of Interdisciplinary Research* (11/02-XXII.) P. 119-123. URL: https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110222/papers/A_21.pdf
4. Васильчишин О.Б., Титор В.Й., Кекіш І.П. Національна безпека держави: особливості забезпечення у режимі воєнного стану. *Економічний аналіз*. Том 32. - 2022. — №4 — С.289-297.
5. Васильчишин О.Б. Ліквідність та фінансова стійкість як основні індикатори фінансової безпеки банківської системи України. *Економічний аналіз*. 2016. Т. 24 (2). С. 7-14.
6. Васильчишин, О. Б. Концентрація банківської діяльності та її вплив на фінансову безпеку банківської системи України. *Український журнал прикладної економіки*. — 2017. — Том 2. — Випуск 1. — С. 28-40.
8. Пігуль Н. Г., Пігуль Є. І. Економічна безпека держави: сутність та актуальні загрози. *Бізнес Інформ*. 2024. №7. С. 6–13.
9. Денисенко, Н. (2024). Значення економічної безпеки як складової національної безпеки в умовах воєнного стану. *Містобудування та територіальне планування*, (85), 121–132. <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2024.85.121-132>
10. Носань Н.С., Назаренко С.А., Назаренко Т.С. Економіко-правова роль арбітражного керуючого в процесі санації підприємств в Україні. *Modern Economics*. 2022. № 33(2022). С. 82–87.
11. Козловський, С., Горун, С., & Мамашвілі, Л. Підвищення економічної безпеки держави на основі інноваційних та цифрових трансформацій. *Економіка та суспільство*, (59). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-34>
12. Калініченко О.В. Зовнішні та внутрішні загрози економічній безпеці України. *Інтелект XXI* № 2 '2024. С.25-35.
13. Шпомер А. І., Костюченко Н. Д. Поняття, види та склад судових витрат в господарському процесі. *Київський часопис права*. 2023. № 4. С. 26–31.
14. Кальченко О. Санація як спосіб запобігання банкрутству підприємств. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2020. № 1 (21). С. 220–228.
15. Черевко І., Фляк Ю. Економічна безпека: сутність, значення і детермінанти. URL: http://agrarianeconomy.lnau.edu.ua/images/docs/ae_2024_17_1/AE-17_1_1.pdf
16. Doing Business 2020. Economy Profile of Ukraine. World Bank Group. 2020. URL: <https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/country/u/ukraine/UKR.pdf>
17. The Global Competitiveness Report 2019. Klaus Schwab, World Economic Forum. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf.
18. Vira Vartsaba, Olha Zaslavska. FinTech industry in Ukraine: problems and prospects for the implementation of innovative solutions *Baltic Journal of Economic Studies*. Vol. 6, No. 4, 2020.